שיעור 1: מה באמת זול יותר? מחיר ליחידה

נושא: צרכן נבון: משווים מחירים ומפענחים פרסומות · **מיומנות מרכזית:** השוואה כמותית · **כלי עבודה מרכזי:** טבלת "מחיר ל־100 גרם" · 45 דקות

עיגון: מתמטיקה כיתה ה' – "עושים חשבון להגינות" ו"צרכנות נבונה ומתמטיקה" (כיתות ה'–ו', משרד החינוך); מולדת – "הצרכן קובע" ו"תרבות הצריכה" (כיתות ה'–ו').

מטרות

- התלמידים יחשבו מחיר ל־100 גרם או לליטר.
- התלמידים ישוו בין אריזות בגדלים שונים ויסבירו מה משתלם.
- התלמידים יכירו את "המחיר ליחידת מידה" שמופיע על תוויות המדף.

חומרים: אריזות ריקות מהבית (קורנפלקס, פסטה, מיץ), תוויות מחיר לדוגמה, מחשבון.

מהלך

זמן	שלב	מה עושים
7 דק'	**פתיחה**	מראים שתי אריזות: 500 גרם ב־8.90 ₪ ו־750 גרם ב־12.50 ₪. נשער: איזו משתלמת יותר?
13 דק'	**התנסות**	בקבוצות מחשבים מחיר ל־100 גרם לכל אריזה (מחיר ÷ משקל × 100) ומשווים.
10 דק'	**המשגה**	מחיר ליחידה מאפשר להשוות בין גדלים שונים. מראים צילום של תווית מדף עם "מחיר ל־100 גרם". דנים: האם הגדול תמיד משתלם? (לא תמיד, ולא אם האוכל יתקלקל לפני שנאכל אותו.)
10 דק'	**יישום**	משחק "משווים מחירים" במסך ומשימה 1 בדף העבודה.
5 דק'	**סיכום**	רפלקציה: מה אבדוק בפעם הבאה בסופר עם ההורים?

התאמה: תמיכה: מספרים עגולים (400 גרם ב־8 ₪). העשרה: מבצע "1+1" לעומת "השני ב־50%".

מדד הצלחה: התלמיד מחשב מחיר ל־100 גרם ל־3 זוגות ומנמק את הבחירה.

🎯 **העיקרון הפדגוגי בשיעור:** אחריות אישית – כל תלמיד בודק מחיר ליחידה לפני שהוא בוחר ומנמק את ההחלטה. חקר רב תחומי – מתמטיקה (חילוק ושברים עשרוניים), עברית (לשון השכנוע), סביבה (אריזות) ותכנון אריזה בחדר ה-STEM. מעורבות חברתית וסביבתית – כתיבת פרסומת הוגנת והצגת "גלאי הטריקים" להורים.

שיעור 2: מפענחים פרסומת

נושא: צרכן נבון: משווים מחירים ומפענחים פרסומות · **מיומנות מרכזית:** חשיבה ביקורתית · **כלי עבודה מרכזי:** "גלאי טריקים" – רשימת בדיקה לפרסומת · 45 דקות

עיגון: מתמטיקה כיתה ה׳ – "עושים חשבון להגינות" ו"צרכנות נבונה ומתמטיקה" (כיתות ה׳–ו׳, משרד החינוך); מולדת – "הצרכן קובע" ו"תרבות הצריכה" (כיתות ה׳–ו׳).

מטרות

- התלמידים יזהו טריקים בפרסומות: מחיר שנגמר ב־.90, "רק היום", כוכבים מפורסמים, "מתנה בפנים".
- התלמידים יכתבו פרסומת הוגנת למוצר מהכיתה.

חומרים: 3 פרסומות מודפסות (מעיתון או מעלון של חנות), רשימת בדיקה.

מהלך

זמן	שלב	מה עושים
7 דק׳	**פתיחה**	צופים בסרטון "תרבות הצריכה" (משרד החינוך). שאלה: למה אנחנו קונים גם כשלא צריך?
13 דק׳	**התנסות**	בזוגות: כל זוג מקבל פרסומת ומסמן בה טריקים לפי רשימת הבדיקה.
10 דק׳	**המשגה**	מטרת הפרסומת היא לשכנע. צרכן נבון שואל: האם אני צריך? כמה זה עולה ליחידה? מה לא כתוב?
10 דק׳	**יישום**	כותבים "פרסומת הוגנת" לבקבוק המים הרב־פעמי של הכיתה – בלי טריקים.
5 דק׳	**סיכום**	רפלקציה: איזה טריק הכי משפיע עליי?

התאמה: תמיכה: רשימת בדיקה עם 4 טריקים. העשרה: לנתח פרסומת ברשת (תוכן ממומן).

מדד הצלחה: התלמיד מזהה 3 טריקים בפרסומת ומסביר כל אחד.

🎯 **העיקרון הפדגוגי בשיעור:** אחריות אישית – כל תלמיד בודק מחיר ליחידה לפני שהוא בוחר ומנמק את ההחלטה. חקר רב תחומי – מתמטיקה (חילוק ושברים עשרוניים), עברית (לשון השכנוע), סביבה (אריזות) ותכנון אריזה בחדר ה־STEM. מעורבות חברתית וסביבתית – כתיבת פרסומת הוגנת והצגת "גלאי הטריקים" להורים.

תשובות למורה – כיתה ה׳

דף העבודה

1. פסטה: 1.38 / 1.29 ₪ – ב. דגנים: 3.97 / 4.25 ₪ – א. גבינה: 2.60 / 2.40 ₪ – ב. אורז: 0.99 / 1.10 ₪ – א.
2. 1+1: 10 ₪ לשתי יחידות = 5 ₪ ליחידה. השני ב־50%: 15 ₪ לשתיים = 7.50 ₪ ליחידה. 1+1 זול יותר – אם צריך שתי יחידות.

משימות פתוחות ורפלקציה – אין תשובה אחת.

השאלון באתר

1. 500 גרם ב־10 ₪. מה המחיר ל־100 גרם? – **2 ₪**
2. מה משתלם יותר? – **1 ק״ג ב־20 ₪**
3. למה מחירים רבים נגמרים ב־.90? – **כדי שהמחיר ייראה נמוך יותר**
4. מבצע "1+1" משתלם כש... – **אני באמת צריך שני מוצרים**
5. מה מטרת הפרסומת? – **לשכנע לקנות**

🛠️ STEM

אריזה חכמה: מתכננים במכונת החיתוך פריסה של קופסה שמכילה 12 עפרונות בפחות קרטון. משווים את השטח של שתי פריסות ובודקים: האם הקופסה חזקה מספיק?

בטיחות: מכונת החיתוך והמדפסת – רק בהשגחת מבוגר.

🎬 סרטון

תרבות הצריכה – משרד החינוך (YouTube), מופיע בדף החינוך הפיננסי ביסודי לכיתות ה׳–ו׳:
https://www.youtube.com/watch?v=PMAbtq6g5Ng

מקורות

- חינוך פיננסי – מתמטיקה לתלמידי יסודי, משרד החינוך (צרכנות נבונה, "עושים חשבון להגינות"):
/https://pop.education.gov.il/tchumey_daat/matmatika/yesodi/oraat-math/hinuh-financi
- חינוך פיננסי יסודי – מרחב פדגוגי, משרד החינוך: https://pop.education.gov.il/tchumey_daat/financial-
/education/junior-high/enrichment/financial-education-elementary
- חינוך פיננסי – מולדת, חברה ואזרחות יסודי, משרד החינוך:
s://pop.education.gov.il/tchumey_daat/moledet_hevra_ezrahut/yesodi/noseem_nilmadim/hinuch_pinansi